

KURSBESKRIVNING

1. Utbildningens titel

Elektromagnetiska fält och MR-säkerhet för sjukhusfysiker
– Implementering av AFS 2016:3

2. Typ av utbildning

CPD/ST-kurs

3. Ämnesområde

Icke-joniserande strålning, MR-fysik

4. Kort sammanfattning av utbildningen

Syftet med kursen är att öka kunskapen inom området elektromagnetiska fält (EMF) och MR-säkerhet och särskild tonvikt kommer att läggas vid den nya arbetsmiljöföreskriften (AFS 2016:3) vars syfte är att skydda arbetstagare mot hälso- och säkerhetsrisker som kan uppstå vid förekomst av EMF under arbetet. Inom sjukvården påverkar föreskriften arbete vid tex. MR-undersökningar, transkranieell magnetisk stimulering och kirurgisk diatermi. Även MR säkerhet ur ett patientperspektiv kommer att behandlas. Föreläsningar och demonstrationer kommer att hållas av sjukhusfysiker med lång erfarenhet av EMF och MR säkerhet.

5. Målgrupp

Kursen vänder sig främst till ST-fysiker, men alla som på något sätt arbetar med EMF och MR-säkerhet är välkomna.

6. Behovsbeskrivning

Arbetsmiljöverket ställer sedan 2016 krav på verksamheter där exponering för EMF finns, t.ex. med avseende på säkerhetsorganisation, utbildning och rutiner. Det finns idag inga kurser med denna inriktning och då sjukhusfysiker generellt har begränsade kunskaper om EMF kopplade till hälso- och säkerhetsrisker är behovet stort. Då föreskriften redan gäller är behovet av en utbildningsinsats brådskande

7. Utbildningsmål

Kunskap och förståelse

Kunskap om möjliga hälsoeffekter vid exponering för EMF.

Fördjupad kännedom om hur AFS 2016:3 påverkar arbete i MR-miljö.

Kunskap om hur AFS 2016:3 påverkar övriga verksamheter inom sjukvården.

Kunskap om risker och villkor för MR-undersökning av patienter med implantat

Färdighet och förmåga

Självständigt kunna applicera AFS 2016:3 på MR-verksamhet

Självständigt kunna bedöma möjligheterna till säker MR-undersökning av patient med implantat

Självständigt kunna implementera MR-säkerhetsrutiner i klinisk miljö

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Kritiskt kunna värdera hälsoeffekter vid exponering för EMF i förhållande till gränsvärden och forskningsläget.

Kritiskt kunna värdera risker och åtgärder vid exponering för EMF i MR miljö

Kritiskt kunna värdera risker och rutiner relaterade till implantat i MR-miljö

8. Program

SCHEMA

Tisdag 14 november 2017

Registrering och lunch		12.00–13.00
Kursintroduktion	<i>Johan Olsrud/Jonna Wilén</i>	13.00–13.15
EMF risker och förekomst	<i>Jonna Wilén</i>	13.15–14:15
AFS 2016:3	<i>Jonna Wilén</i>	14.15–15.00
<i>Fika</i>		15.00–15.30
MR och implantat	<i>Johan Olsrud</i>	15.30–16.30
MR och pacemaker/stimulatorer	<i>Markus Fahlström</i>	16.30–17.30
Sammanfattning av dagen		17.30–18.00
Middag		19:00

Onsdag 15 november 2017

MR-säkerhetsutbildning	<i>Titti Owman</i>	08.00–09.00
Diskussion		09.00–09.30
Fika		09.30–10.00
Riskbedömning	<i>Gemensam övning</i>	10.00–11.30
Sammanfattning och avslutning		11.30–12.00
Lunch		12.00–13.00

Föreläsare

Jonna Wilén, Docent i radiofysik, Umeå universitet

Johan Olsrud, Fil Dr, Sjukhusfysiker, specialist, Skånes universitetssjukhus, Lund

Markus Fahlström, Sjukhusfysiker, Akademiska Sjukhuset, Uppsala

Titti Owman, Forskningssjuksköterska, Skånes universitetssjukhus, Lund

9. Metodik

Pedagogisk metod

Föreläsningar och övningar

Utbildningsmaterial

Föreläsarnas presentationer. AFS 2016:3

Rekommenderade förberedelser

Undersök hur säkerhet med avseende på EMF-exponering i dag säkerställs vid tex. egna avdelningen, MR-kliniken eller annat.

Kontroll av förvärvad kunskap och kompetens

För sjukhusfysiker under specialistutbildning sker examination och registrering av kursen på sätt som beskrivs på sjukhusfysikerförbundets hemsida (<http://www.sjukhusfysiker.se/cpd-specialist>). För CPD-kursdeltagare sker ingen kunskapskontroll.

10. Uppföljning

Stöd för att föra kunskapen vidare på hemmaplan

Deltagare uppmuntras att hålla seminarium på den egna arbetsplatsen och att reflektera över sina nyvunna kunskaper.

11. Utvärdering

Ipuls metod för kursutvärdering kommer att användas; se <http://sjukhusfysiker.se/cpd-specialist/specialist/dokument>

12. Formalia

Startdatum

14 november 2016.

Slutdatum

15 november 2017.

Kursort och plats

Västerås, Steam Hotel

Sista anmälningssdag

13 september 2017

Avgift

Endast kurs (inkl. en övernattning 14/11-15/11) 3 500 kr.

Kurs och deltagande i Nationellt möte för sjukhusfysik (inkl. övernattningar 14-18/11) 8000 kr.

Resa, kost och logi

Resa till och från kursorten bekostas av kursdeltagarna (eller deras arbetsgivare). Kost (2 luncher, 1 middag, fika) och logi (en övernattning 14/11-15/11) ingår i avgiften. För deltagare som även deltar i Nationella mötet ingår full kost och övernattning (14/11-17/11)

Antal deltagare

Max 60 st

Språk

Svenska.

Utskick av programinformation och förberedande uppgift inför kursstart

Senast en vecka före kursstart

Krav för godkänd utbildning

Närvaro vid samtliga utbildningsmoment (föreläsningar, diskussion, övning)

Kursintyg

Kursintyg erhålls efter kurslut.

Kontaktperson för deltagare

Jonna Wilén, Docent i radiofysik, Umeå universitet

Jonna.wilen@radfys.umu.se

Johan Olsrud, Fil Dr, Sjukhusfysiker, specialist, Skånes universitetssjukhus, Lund

Johan.olsrud@skane.se, tel 046-177028

Övrig info

Kursen ger 7 ST poäng

Kursen ger 8 CPD-poäng (ingen kunskapskontroll)

Webbsida

Se Nationellt möte om sjukhusfysik: www.sjukhusfysiker.se/2017

13. Antagning

Först till kvarn.

Antagningsförfarande

Anmälan till kursen sker via www.sjukhusfysiker.se

Min antal deltagare för att kursen ska gå runt ekonomiskt är 30. Max antal deltagare lokalmässigt är 60.

Antagningsbesked

Antagningsbesked ges i samband med anmälan.

14. Koppling till andra utbildningar

Serie där utbildningen ingår

Denna kurs anordnas i samband med Nationellt möte om sjukhusfysik 2017 och ingår i CDP&Specialist-programmet för sjukhusfysiker.

Fortsättning på utbildningen

Ingen fortsättningskurs är planerad i dagsläget.

15. Utbildningsansvariga

Initiativtagare

Karin Åberg, Sjukhusfysiker, ST fysiker, Akademiska Sjukhuset, Uppsala
Jonna Wilén, Docent i radiofysik, Umeå universitet
Johan Olsrud, Fil Dr, Sjukhusfysiker, specialist, Skånes universitetssjukhus, Lund

Teoretiskt innehåll

Föreläsarna ansvarar för det teoretiska innehållet i sina föreläsningar

Övergripande kursansvar

Jonna Wilén, Docent i radiofysik, Umeå universitet
Johan Olsrud, Fil Dr, Sjukhusfysiker, specialist, Skånes universitetssjukhus, Lund

Praktiskt genomförande och kursadministration

Skер genom organisationen för Nationellt möte om sjukhusfysik 2017, se sjukhusfysiker.se.

Samarbetspartners

Svenska sjukhusfysikerförbundet och Svensk förening för radiofysik

Representant förmålgruppen

Håkan Pettersson, Docent i medicinsk strålningsfysik, strålskyddsfysiker, Linköpings universitet

16. Finansiering

Aktörer som ställer resurser till förfogande för utbildningens genomförande

Svenska sjukhusfysikerförbundet och Svensk förening för radiofysik.

Kringarrangemang och deras finansiering

I samarbete med Nationellt möte om sjukhusfysik 2017.

Sponsorers närvaro

Ej aktuellt vid kursen, men vid Nationellt möte om Sjukhusfysik 2017 förekommer sponsorer.